

پرستار و گروه

مؤلفان بر اساس حروف الفبا:

دکتر فاطمه علی اکبری، نسرین فروزنده هفشجانی

اعضای هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

سرشناسه	: علی اکبری، فاطمه، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: پرستار و گروه/ فاطمه علی اکبری، نسرين فروزنده هفشجانی.
مشخصات نشر	: تهران: نشر و تبلیغ بشری: تحفه،
مشخصات ظاهری	: ۲۵۶ ص.
شابک	: 978-964-399-365-8
فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: روان درمانی گروهی
موضوع	: مشاوره گروهی
موضوع	: پرستاری
شناسه افزوده	: فروزنده هفشجانی، نسرين، ۱۳۴۸ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ۴۸۴/۴۸۸ARC
رده بندی دیویی	: ۸۹۱۵۲/۶۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۸۷۶۸۶

نام کتاب: پرستار و گروه

مؤلفین: دکتر فاطمه علی اکبری، نسرين فروزنده هفشجانی

ناشر: انتشارات بشری

چاپ و صحافی: نارنجستان

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۴

قیمت: ۱۷۹۰۰۰ ریال

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - ضلع شرقی دانشگاه تهران - خیابان قدس - پلاک ۳ - واحد ۴ و ۵

تلفن: ۰۶۶۴۶۵۸۰۶، ۰۶۶۴۰۶۴۱۵ فکس: ۰۶۶۴۹۷۸۵۴

دفتر مرکزی: تهران - خیابان انقلاب - ضلع شرقی دانشگاه تهران - خیابان قدس - پلاک ۳ - واحد ۵

تلفن: ۰۶۶۴۹۸۲۸۵، ۰۶۶۴۱۰۲۵۶ فکس: ۰۶۶۹۵۵۹۱۶

فرید اینترنلی از سایت www.mspc.ir مقدور می باشد.

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست

□ صفحه

□ عنوان

۹	پیش‌گفتار
۱۱	مقدمه
۱۵	فصل اول: گروه و مفاهیم آن
۱۷	اهداف آموزشی
۱۹	تعاریف گروه
۲۱	مفهوم جامعه‌شناختی گروه
۲۳	تعریف گروه از دید جامعه‌شناسی
۲۶	تاریخچه گروه
۳۰	ساختار گروه
۳۱	ویژگی‌های مشترک انواع گروه
۴۱	سایر ویژگی‌های گروه
۴۲	انسجام (پیوستگی)
۴۵	انواع گروه
۵۵	چرا افراد به گروه نیاز دارند؟
۵۶	گروه‌سنجی
۵۸	معیارها و استانداردهای گروه
۵۹	خلاصه فصل

۶۱	فصل دوم: تأسیس و پویایی گروه
۶۳	اهداف آموزشی
۶۵	تأسیس گروه‌ها
۶۵	مراحل تکامل گروه
۷۶	تداوم و پایداری گروه
۷۷	همبستگی گروه
۷۷	کنش و واکنش در گروه
۷۹	تأثیر گروه بر روی فرد
۷۹	پویایی گروه
۸۲	گروه پویا
۸۵	تغییر در گروه
۸۸	خلاصه فصل

۹۱	فصل سوم: رهبری
۹۳	اهداف آموزشی
۹۵	رهبری و اداره جلسات گروهی
۹۷	شیوه‌های رهبری
۱۰۰	آیا برای رهبری نوع خاصی از شخصیت لازم است؟
۱۰۱	تئوری‌های رهبری
۱۰۳	ویژگی‌های رهبر
۱۰۳	فعالیت‌ها یا عملکردهای مهم رهبر
۱۰۴	نقش رهبری گروه
۱۰۶	نقش‌های اعضای گروه
۱۰۸	مهارت‌های رهبری
۱۰۸	اجزاء رهبری مؤثر
۱۱۱	روش‌های مشکل‌گشایی و تصمیم‌گیری در گروه
۱۱۵	فرایند حل مسئله در گروه
۱۱۶	بهترین روش مشکل‌گشایی
۱۱۷	خلاصه فصل

۱۱۹	فصل چهارم: راهنمایی و مشاوره گروهی
۱۲۱	اهداف آموزشی
۱۲۳	اهداف رفتاری
۱۲۷	مقایسه راهنمایی و مشاوره گروهی
۱۲۹	روش های راهنمایی گروهی
۱۳۰	انتخاب و ارائه موضوع های بحث
۱۳۱	محاسن کار گروهی
۱۳۲	فلسفه و وظایف مشاوره گروهی
۱۳۴	محاسن مشاوره گروهی
۱۳۶	روش مشاوره گروهی
۱۳۶	قوانین اساسی گروه
۱۳۹	مراحل مشاوره گروهی
۱۴۷	شناسایی اعضای گروه
۱۵۰	چگونگی تشکیل گروه ها
۱۵۸	چگونگی پایان دادن به مشاوره گروهی
۱۶۰	خلاصه فصل
۱۶۳	فصل پنجم: بحث گروهی
۱۶۵	اهداف آموزشی
۱۶۷	روش بحث گروهی
۱۶۹	مراحل اجرای روش بحث گروهی
۱۷۰	مزایا و محدودیت های روش بحث گروهی
۱۷۱	مهارت های ارتباطی در بحث گروهی
۱۷۱	خلاصه فصل
۱۷۳	فصل ششم: گروه درمانی
۱۷۵	اهداف آموزشی
۱۷۷	مقدمه
۱۷۷	تعریف گروه درمانی
۱۷۸	روان درمانی گروهی
۱۸۰	تاریخچه گروه درمانی
۱۸۴	اهداف گروه درمانی
۱۸۶	کلیات و مفاهیم مربوط به درمان های گروهی

۱۸۸		انواع گروه‌های درمانی
۱۹۰		عوامل درمانی در روان درمانی گروهی
۱۹۳		مراحل تشکیل گروه‌های درمانی
۱۹۶		نقش‌های اعضای گروه
۱۹۸		خصوصیات اعضای گروه درمانی
۲۰۰		نمونه‌های مشخصی از رفتارهای مشکل‌زا در اعضای گروه و مداخلات رهبری
۲۰۲		مشاوره همتایان
۲۰۴		خلاصه فصل
۲۰۷		فصل هفتم: پرستار و گروه
۲۰۹		اهداف آموزشی
۲۱۱		پرستار و گروه
۲۱۴		نکات مهم در رهبری پرستاران
۲۱۸		پرستار و انواع گروه‌های درمانی
۲۲۵		پروتکل‌های گروهی
۲۲۹		عوامل درمانی مشترک در همه گروه‌ها
۲۳۲		ارتقاء سلامتی افراد به وسیله کار گروهی
۲۳۶		ارزیابی پیشرفت گروه
۲۴۰		فرایند پرستاری در گروه درمانی
۲۴۳		مراقبت‌های بعد از گروه درمانی
۲۴۳		نمونه‌های بالینی گروه درمانی
۲۵۰		خلاصه
۲۵۳		منابع

پیش‌گفتار

ن و القلم و ما یسطرون

افراد در تعامل با دیگران در فضایی امن و مطلوب، آزادانه مشکلات خود را از نو تعریف می‌کنند و زیر نظر مشاوران آموزش دیده و ماهر و با بهره‌گیری از حمایت‌های گروه راه چاره‌های گوناگونی را بررسی می‌نمایند، رفتار تازه‌ای را فرا می‌گیرند، مهارت‌های ارتباط با دیگران را یاد می‌گیرند و برای مشکلاتشان به راه حل‌هایی دست می‌یابند، بینش و نگرش و رفتار جدیدی را می‌آموزند و رشد قابل ملاحظه‌ای را در خود مشاهده می‌کنند.

هر فرد موجودی منحصر بفرد است و بنابراین علائق‌اش نیز منحصر به فرد است. با این همه به عنوان موجودات انسانی ما اشتراکات فراوانی نیز داریم.

گروه، شرایطی ویژه برای فهم و یادگیری دربارهٔ خودمان، دیگران و ما در رابطه با دیگران فراهم می‌کند در نتیجه ما قادر می‌شویم در روابط خود با دیگران و نیز در رابطه با خودمان در خارج از گروه کارآمدتر عمل کنیم. گروه به ما فرصت می‌دهد تا از مشاهدات کمک‌کننده و حمایت دیگران جهت فهم و تغییر شیوه‌های زندگی استفاده

۱۰ □ پرستار و گروه

کنیم. این کتاب با هدف معرفی گروه و گروه درمانی و نقش پرستاران در مشاوره و راهنمایی گروهی جهت استفاده دانشجویان و علاقمندان تالیف شده است امید است که صاحب نظران ارجمند با اظهار نظرهای نقادانه خود ما را در اصلاح و تکمیل این کتاب در چاپ های بعدی راهنمایی و یاری نمایند.

مؤلفان

www.ketab.ir

مقدمه

انسان که ذاتاً موجود اجتماعی است، از زمان‌های بسیار دور برای غلبه بر قهر طبیعت، انجام راحت‌تر و بهتر کارها و کسب رضایت بیشتر به عنوان یک ضرورت به زندگی گروهی روی آورده است. ارسطو انسان را ذاتاً حیوان اجتماعی قلمداد می‌کند. دورکیم تعلق فرد را به گروه موجب رضایت خاطر و رشد شخصیت می‌داند. هابس و لاک معتقدند زندگی گروهی، باعث حل مسائل زندگی و شادی و پیشرفت فرد می‌گردد. زندگی گروهی به انسان احساس تعلق و امنیت و ارزشمندی می‌دهد. انسان همواره از بودن با اطرافیان و نزدیکان احساس شادی می‌کرده و ناراحتی‌ها و نگرانی‌های خود را در جمع به فراموشی می‌سپرده است.

همچنین حمایت‌های فامیل و دوستان در مواقع بحرانی، موجب تسلی خاطر فرد می‌گردد. انسان‌ها در گروه‌های اجتماعی متنوعی زندگی می‌کنند و فعال هستند. در این شرایط عجیب نیست که بسیاری از مسائل احساسی و عاطفی آن‌ها از روابط مخدوش شده این گروه‌ها ناشی می‌شود. با پی بردن به اهمیت روز افزون روابط اجتماعی و میان فردی در سال‌های اخیر بجای توجه به عوامل درون شخصی توجه به عوامل حاکم

میان افراد گروه‌های اجتماعی از اهمیت بیشتری برخوردار شده است و بر این اساس در محیط بیمارستان‌های روان پزشکی، کلینیک‌ها، دفاتر مشاوره و روان درمانی و... به شکل‌بندی‌های گروهی توجه خاص مبذول می‌شود. هر چند التیام یابی گروهی سابقه‌ای به قدمت تاریخ دارد که نمونه‌های بارز آن را در تعالیم مذهبی می‌توان مشاهده کرد، اما ژوزف پرات^۱ (۱۹۷۴) پزشک اهل بوستون را اغلب پدر گروه درمانی می‌دانند، در آغاز قرن بیستم ژوزف پرات مسأله گردهم آوری بیماران معلول و آموزش جنبه‌های پزشکی بیماری آن‌ها بطور دسته جمعی را مطرح ساخت. او صرف نظر از کار تعلیم، فضایی گروهی به وجود آورد تا بیماران در سایه آن در مقام کمک متقابل به یکدیگر بربایند. چندین سال بعد، تعدادی از روانپزشکان آمریکایی نقطه‌نظرهای پرات را در زمینه روان درمانی بکار بردند. از جمله لازل و مارش^۲ که از یک شیوه آموزشی به صورت گروهی برای درمان ناخوشی‌های دماغی استفاده می‌کردند. این شیوه به زودی منسوخ گردید زیرا گموند فروید^۳ شخصاً به کار گروه درمانی نپرداخت، اما مقالاتی که در زمینه روان‌شناسی گروهی و تحلیل خود منتشر کرد، حاکی از اطلاع او از اهمیت پدیده گروه درمانی بود. آدلر^۴ شخصاً از برنامه‌های گروه درمانی در مراکز هدایت کودکان و معتادان به الکل استفاده نمود.

جنگ جهانی دوم به گروه درمانی وسعت تازه‌ای بخشید. گروه درمانی برای توده‌های عظیم بیماران روانی که به ارتش بریتانیا فرا خوانده شده بودند، نقش مهم درمانی ایفا نمود. بیمارستان نظامی نورت فیلد^۵ بخصوص مرکز مهمی برای ابداع شیوه‌های مختلف گروه درمانی بود. از جمله سایر بانیان گروه درمانی در آمریکا می‌توان به گروهی از روانشناسان اجتماعی به سرپرستی کورت لوین^۶ اشاره نمود.

امروزه انواع شیوه‌های گروه درمانی از جمله متداول‌ترین شیوه‌های روان درمانی هستند. در این میان نقش پرستاران نباید به دست فراموشی سپرده شود، پرستاران از مهم‌ترین اعضاء تیم درمانی هستند که با گروه بیماران سرکار دارند و می‌توانند از گروه درمانی در درمان بیماران استفاده نمایند. در گروه‌ها پرستاران فرصتی را در جهت

1. Zhozef prat

2. Lazel & Marsh

3. Sigmund Freud

4. Adler

5. Nort field

6. Levin

مقدمه □ ۱۳

پیشرفت درمانی بیماران ایجاد می‌نمایند زیرا در گروه بیماران با یکدیگر تعامل دارند، به یکدیگر فیدبک داده و فیدبک دریافت می‌نمایند، نیازهای آن شناسایی می‌گردد و احساسات، هیجانات و انگیزه‌های همدیگر را شناسایی کرده و پاسخ می‌دهند. در این کتاب سعی شده است با نگاهی هر چند گذرا به بررسی گروه و گروه درمانی و نقش پرستاران در گروه پرداخته شود.

www.ketab.ir